

AGRÁRPIACI JELENTÉSEK

GABONA ÉS IPARI NÖVÉNYEK

XIII. évfolyam 1. szám
2010. január 29.

Gabona és Ipari Növények

XIII. évfolyam 1. szám

2010. 3. hét

Megjelenik kéthetente

Felelős szerkesztő:

Dr. Stummer Ildikó

Készítette:

Dr. Molnár Zsuzsa

molnar.zsuzsa@aki.gov.hu

Medináné Lázár Virgília

lazar.virgilia@aki.gov.hu

Kiadja:

Agrárgazdasági Kutató Intézet

Piaci Árinformációs Rendszer

H-1093 Budapest, Zsil utca 3-5.

Postacím: H-1463 Budapest, Pf.: 944

Telefon: (06 1) 476-6093

Fax: (06 1) 217-8111

www.aki.gov.hu

aki@aki.gov.hu

https://pair.aki.gov.hu

A Gabona és Ipari Növények piaci jelentésén kívül kínáljuk még a Baromfi, Élőállat és Hús, Zöldség, Gyümölcs és Bor, Tej és Tejtermékek piaci jelentéseket is.

A kiadványokkal kapcsolatban részletes felvilágosítást ad:

Mihók Zsolt

Telefon: (06 1) 476-3064

TARTALOMJEGYZÉK

GABONAPIACI JELENTÉS.....	3
A gabonafélék termelői ára.....	7
A gabonafélék jegyzése.....	10
A gabona alapú termékek feldolgozó értékesítési ára.....	14
A megfigyelt gabona alapú termékek fogyasztói ára.....	14
Külpiaci információk.....	15
OLAJNÖVÉNY-PIACI JELENTÉS.....	20
Az olajos magvak és termékeinek jegyzése néhány kiemelt árutőzsdén.....	22
A fontosabb hazai olajos magvak termelői-, a belőlük készült termékek feldolgozó értékesítési átlagára	25
A nyers növényolajok ára és jegyzése.....	25
Európai olajnövény- és dara árak és jegyzések.....	26

GABONAPIACI JELENTÉS

- Az USDA szerint globálisan 1,7%-kal nő a gabona takarmánycélú felhasználása a 2009/2010. gazdasági évben.
- Az Európai Unióban az állatlétszám csökkenése miatt 5%-kal kevesebb keverék-takarmány előállítására került sor 2009-ben 2008-hoz viszonyítva. A kereslet szűkülése és a gabonafélék árának csökkenése a tápárak esését idézte elő 2009-ben.
- Magyarországon tovább csökkent a sertés, nőtt ellenben a tyúkfélék állománya a KSH 2009. decemberi adatai alapján.
- A takarmánytápok hazai feldolgozói értékesítési ára csökkent 2009-ben.
- Az étkezési búza hazai termelői ára 23%-kal alacsonyabb, a takarmánykukoricáé 34%-kal magasabb volt 2010 3. hetén az egy évvel korábbihoz viszonyítva.
- A chicagói és a párizsi árutőzsdén is esett a búza és a kukorica jegyzése. A Budapesti Értéktőzsdén az eurobúza tőzsdei ára mérséklődött, a takarmánykukoricáé stagnált január első heteiben.

Takarmánypiaci kitekintés

1. Világ

A Nemzetközi Gabona Tanács (IGC) szerint a világon 3,2%-kal, 102,6 millió tonnára emelkedhet a búza takarmánycélú felhasználása a 2009/2010. gazdasági évben az előzőhöz viszonyítva. Bár Oroszországban akár 10%-kal is nőhet a termény takarmánycélú felhasználása, az USA-ban közel felére eshet vissza, és az Európai Unióban is csökkenésre számítanak. Ugyanakkor a takarmányozásra szánt kukorica és árpa mennyiségének enyhe emelkedését prognosztizálják az előző szezonhoz képest. Globálisan tehát 771 millió tonnára tehető a 2009/2010. gazdasági év takarmánycélú gabonafelhasználása, ami 1,7%-os növekedést jelent az előzőhöz képest (USDA).

2. Európai Unió

Az IGC 11%-os visszaesést valószínűsít az Európai Unió takarmánycélú gabonafelhasználásában (búza, kukorica, árpa), amely 128 millió tonna körül alakul a 2009/2010. gazdasági évben. A FEFAC (Feed Facts) szerint az Európai Unió összes keverék-takarmány-előállítása közel 5%-kal csökkent 2009-ben 2008-hoz viszonyítva. Ezen belül több mint 6%-kal kevesebb takarmány áll rendelkezésre a sertésállomány, és 2%-kal kevesebb a baromfiállomány ellátására. A kisebb állatlétszám miatt csökkent a takarmánytápok előállítása. Az EU-ban a sertésállomány 2,4%-kal volt kevesebb 2009-ben 2008-hoz viszonyítva, és a Bizottság baromfihús termelési adataiból is az állomány fogyatkozására lehet következtetni.

Az Európai Unióban a takarmány-alapanyagok közül a gabonafélék ára jelentősen (32-38%-kal) csökkent 2009-ben az előző évhez képest, míg az import szójadara 4%-kal drágult. A kisebb szükséglet nyomást gyakorolt a tápárakra. A sertéstakarmány előállítása nagyobb mértékben csökkent, mint a baromfitápé. Ezzel magyarázható, hogy a sertéstápár közel 23%-kal esett vissza, míg a baromfitápár kevesebb, mint 14%-kal.

Az Európai Unió takarmánypiaca

		2008	2009	2009/2008 (%)
Alapanyagár (euró/tonna)	takarmánybúza	183	114	62,46%
	takarmánykukorica	191	130	68,22%
	takarmányárpa	180	112	62,46%
	szójadara*	295	307	104,17%
Sertésállomány	(ezer db)	256 722	250 451	97,56%
Előállított sertéstakarmány	(ezer tonna)	52 402	49 195	93,88%
Sertéstáp ára	(euró/tonna)	281	217	77,24%
Baromfiállomány	(ezer db)	-	-	-
Előállított baromfitakarmány	(ezer tonna)	48 843	47 735	97,73%
Baromfitáp ára**	(euró/tonna)	336	289	86,11%

* Argentín import (44% fehérjetartalom).

** Január-november időszak átlaga.

Forrás: EU Bizottság és FEFAC adatai alapján saját számítás.

3. Magyarország

A Magyar Agrárkamara várakozásai szerint kb. 5 millió tonna gabonát használnak fel takarmányozásra Magyarországon a 2009/2010. gazdasági évben is, hasonlóan az előzőekhez. A 2008/2009. gazdasági évhez képest az összetételben várható némi változás: 8%-kal kevesebb búzát, 17%-kal kevesebb egyéb kalászoszt és 10%-kal több kukoricát használhatnak állatok takarmányozására. A FEFAC kimutatása szerint hazánkban 12%-kal csökkent a sertés-, és 2%-kal nőtt a baromfitakarmány előállítása 2009-ben az előző évhez képest. A KSH adatai azt mutatják, hogy 4%-kal volt kisebb a sertésállomány, és 3%-kal több a tyúkfélék állománya 2009 decemberében az egy évvel korábbihoz viszonyítva.

A gabonafélék termelői ára Magyarországon 3-27%-kal csökkent 2009-ben az egy évvel korábbi árszinthez viszonyítva, ugyanakkor a szójadara határparitásos importára több mint 5%-kal emelkedett. Magyarországon a sertéstáp ára 14, a brojletápé 13%-kal maradt el 2009-ben a 2008. évihez viszonyítva, vagyis kisebb mértékű volt a visszaesés mint az EU-ban. Ebben szerep lehet

annak, hogy az egyik legfontosabb takarmány alapanyag, a kukorica termelői ára csupán 3%-kal csökkent 2009-ben.

Magyarország takarmánypiaca

		2008	2009	2009/2008 (%)
Alapanyagár (Ft/tonna)	takarmánybúza	31 026	25 040	80,71%
	takarmánykukorica	27 230	26 431	97,06%
	takarmányárpa	33 425	24 516	73,35%
	szójadara*	80 894	85 359	105,52%
Sertésállomány	(ezer db)	3 383	3 247	95,98%
Előállított sertéstakarmány	(ezer tonna)	1 690	1 480	87,57%
Sertéstáp ára	(Ft/tonna)	69 204	59 600	86,12%
Tyúkfélék állománya	(ezer db)	31 165	32 128	103,09%
Előállított baromfitakarmány	(ezer tonna)	1 720	1 755	102,03%
Brojliertáp ára	(Ft/tonna)	81 133	70 871	87,35%

* Határparitásos importár, január-október időszak átlaga.

Forrás: AKI PÁIR, KSH, EU Bizottság, FEFAC

Termelői árak

Minimális forgalommal indult a 2010. év. Az AKI PÁIR adatai szerint alig néhány ezer tonna gabona cserélt gazdát a piacon 2010. 3. hetében, szemben az előző év azonos időszakával, amikor csaknem 20 ezer tonna étkezési búza, és több mint 60 ezer tonna takarmánykukorica felvásárlásáról érkezett jelentés (1-2. táblázat). A lanyha forgalomnak megfelelően az árakban sem történt jelentős változás. Az étkezési búza 28-29 ezer Ft/tonna körül talált vevőre a 2-3. héten, míg egy évvel korábban a 36 ezer forintot is meghaladta a tonnánkénti ára. A takarmánykukorica termelői ára ellenben 34%-kal múlta felül a 3. héten az egy évvel korábbit. Meg kell jegyezni, hogy a két termény értéke 2009 utolsó hónapjaitól erőteljesen közelíti egymást. Ez egyrészt a búza piaci pangásával, a kereslet visszaesésével, másrészt a takarmánykukorica iránti nagy exportkereslettel magyarázható. A termelői árakban lényeges változás a tél végéig nem várható, a kereslet változása okozhat némi elmozdulást.

Határidős jegyzések

A chicagói árutőzsdén az árak már 2010 januárjában erőteljes esésnek indultak (7-8. ábra). A búza jegyzése tonnánként több mint 30, a kukoricáé pedig 23-24 dollárral zuhant. Ennek háttérében az állt, hogy az USDA januári jelentésében felfelé korrigálta a 2009/2010. gazdasági év búza és kukorica kibocsátását, valamint az átmenő készletek növekedését prognosztizálta. A jegyzésekre további nyomást gyakorolt a dollár erősödése és az ásványolaj árának mérséklődése.

A párizsi árutőzsdére is átgyűrűzött a hatás (9-10. ábra). A búza és a kukorica tőzsdei ára 6-8 euróval csökkent tonnánként 2010 első heteiben.

A Budapesti Értéktőzsde árupiaci szekciójában mérséklődött az eurobúza legközelebbi határidőkre szóló jegyzése, míg a kukoricáé továbbra is 31-35 ezer Ft/tonna között mozgott január első heteiben (5-6. ábra). A takarmánykukorica kedvező piaci pozíciójával magyarázható, hogy értéke tartósan az eurobúzáéhoz hasonló, vagy magasabb az árupiaci szekcióban.

A gabonafélék termelői ára

1. táblázat

A gabonafélék termelői ára származási hely* szerint (3. hét)

Megnevezés	Mértékegység	Származási hely*			Országos		
		Dunántúl	Alföld	Észak-Magyarország	2010. 2. hét	2010. 3. hét	2010. 3. hét/ 2010. 2. hét (%)
Étkezési	tonna	-	1 506,91	-	3 055,43	2 052,33	67,17
búza	Ft/tonna	-	28 194,89	-	29 047,56	28 397,13	97,76
Takarmány-	tonna	-	-	-	-	-	-
búza	Ft/tonna	-	-	-	-	-	-
Takarmány-	tonna	1 574,35	3 387,79	-	6 537,74	4 966,30	75,96
kukorica	Ft/tonna	29 966,49	30 920,57	-	29 665,09	30 610,23	103,19
Takarmány-	tonna	-	-	-	-	836,00	-
árpa	Ft/tonna	-	-	-	-	26 291,87	-

* Származási hely: ahol a gabonát megtermelték.

Az országos átlaggal a regionális összes mennyiség és az átlagár sem egyezik. Ennek oka, hogy volt felvásárlás az adott régióban, azonban az adatszolgáltatók alacsony száma miatt egyes régiók adata nem publikus. Az országos átlagban a nem publikált adatok benne vannak.

Forrás: AKI PÁIR

2. táblázat

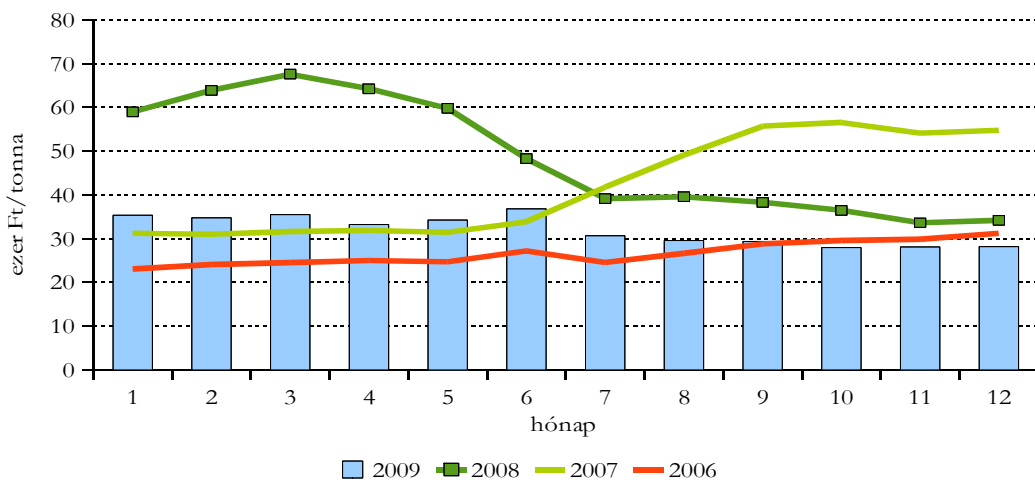
A gabonafélék országos termelői ára

Megnevezés	Mértékegység	Országos				
		2009. 3. hét	2010. 2. hét	2010. 3. hét	2010. 3. hét/ 2009. 3. hét (%)	2010. 3. hét/ 2010. 2. hét (%)
Étkezési	tonna	17 997,61	3 055,43	2 052,33	11,40	67,17
búza	Ft/tonna	36 667,90	29 047,56	28 397,13	77,44	97,76
Takarmány-	tonna	-	-	-	-	-
búza	Ft/tonna	-	-	-	-	-
Takarmány-	tonna	63 573,33	6 537,74	4 966,30	7,81	75,96
kukorica	Ft/tonna	22 923,47	29 665,09	30 610,23	133,53	103,19
Takarmány-	tonna	-	-	836,00	-	-
árpa	Ft/tonna	-	-	26 291,87	-	-

Forrás: AKI PÁIR

1. ábra

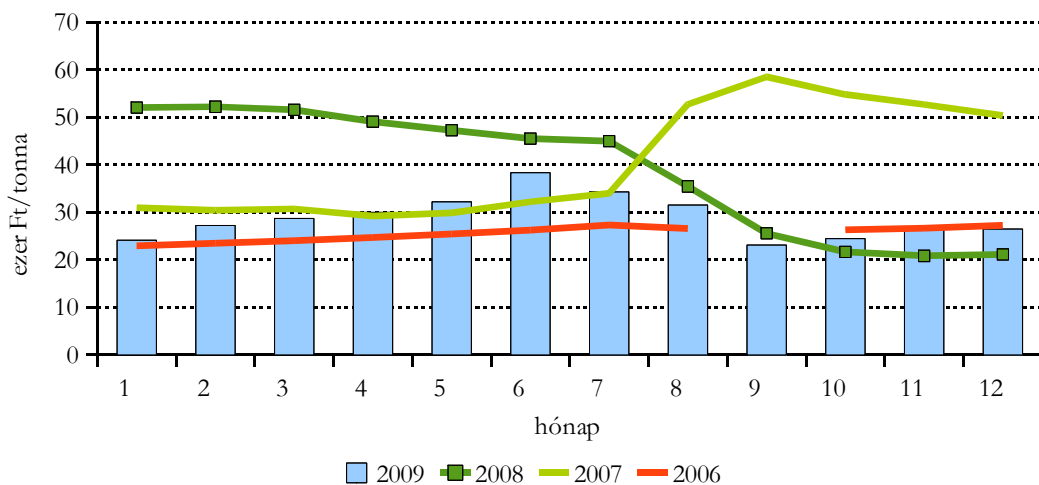
Az étkezési búza termelői ára

Forrás: AKI PÁIR

2. ábra

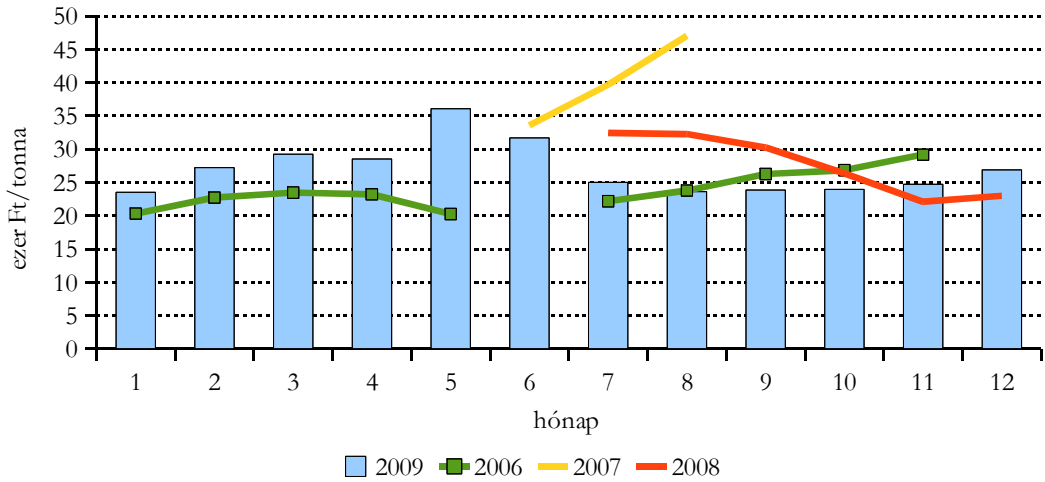
A takarmánykukorica termelői ára

Forrás: AKI PÁIR

3. ábra

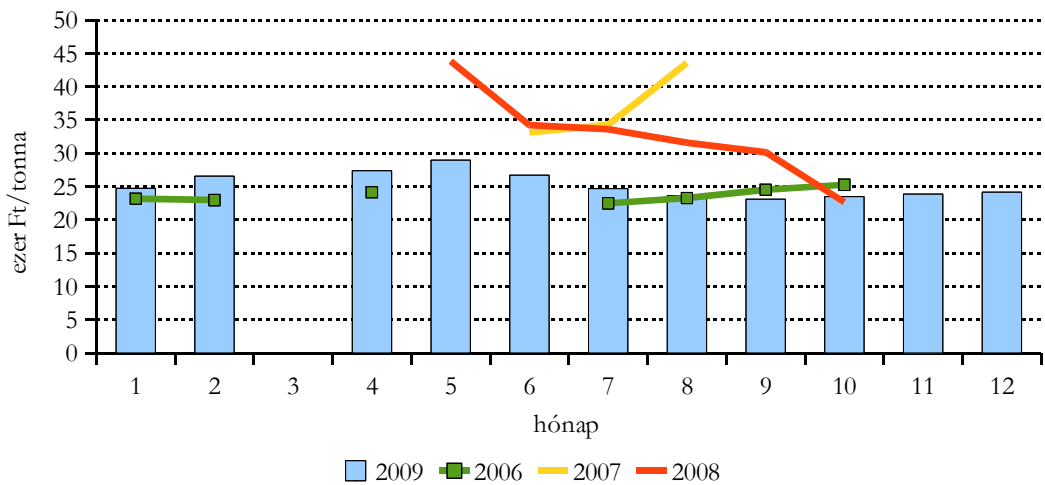
A takarmánybúza termelői ára

Forrás: AKI PÁIR

4. ábra

A takarmányárpa termelői ára

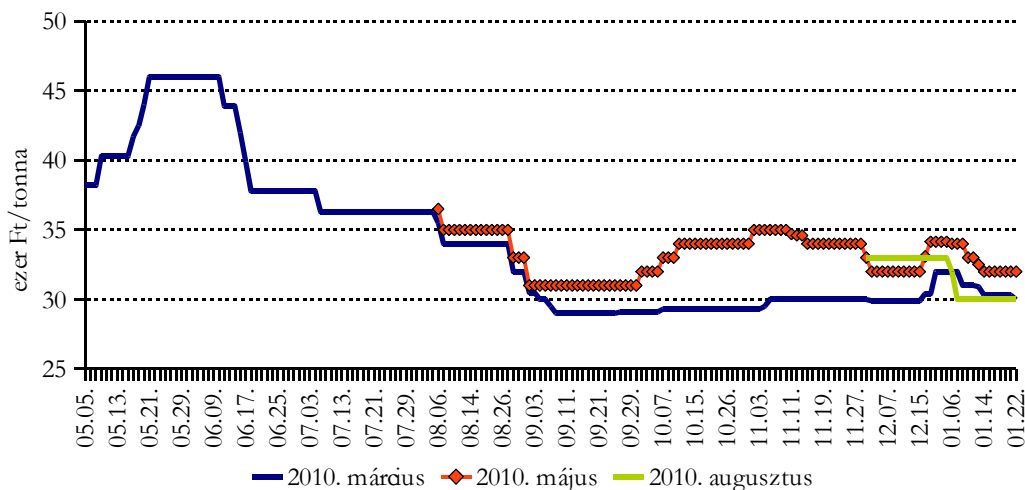

Forrás: AKI PÁIR

A gabonafélék jegyzése

5. ábra

Az eurobúza különböző határidőre szóló jegyzése a Budapesti Értéktőzsdén

Forrás: BÉT

6. ábra

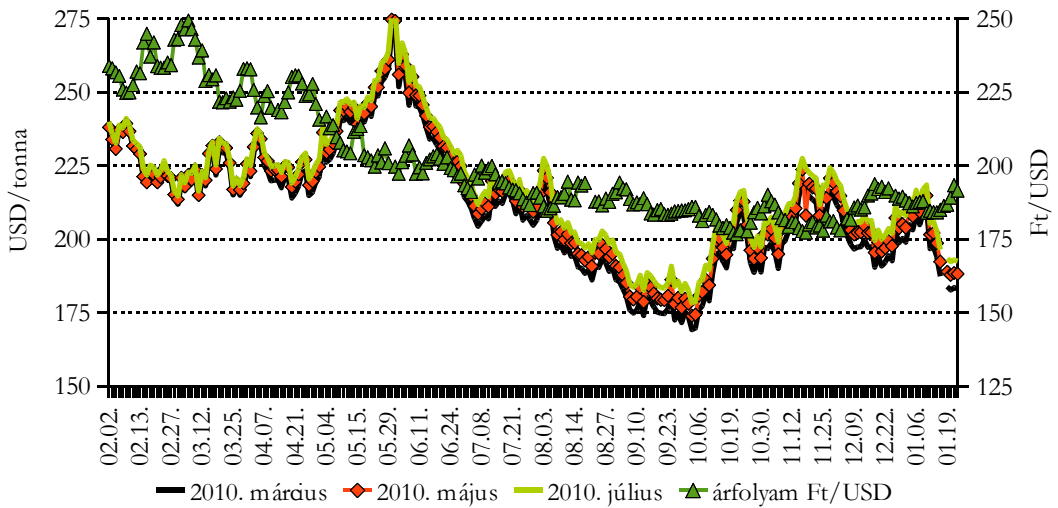
A takarmánykukorica különböző határidőre szóló jegyzése a Budapesti Értéktőzsdén

Forrás: BÉT

7. ábra

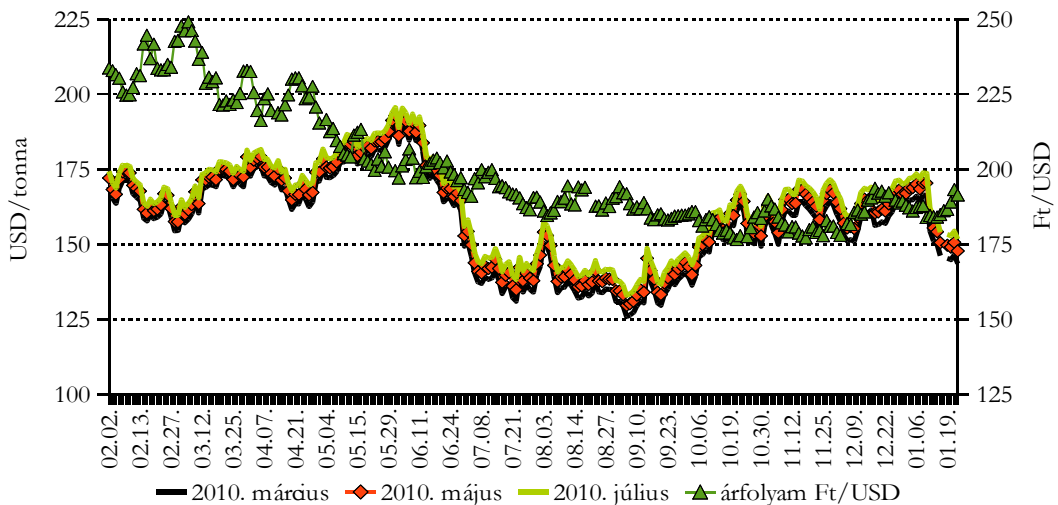
A búza különböző határidőre szóló jegyzése a chicagói árutőzsdén

Forrás: HGCA – The Home Grown Cereals Authority, MNB

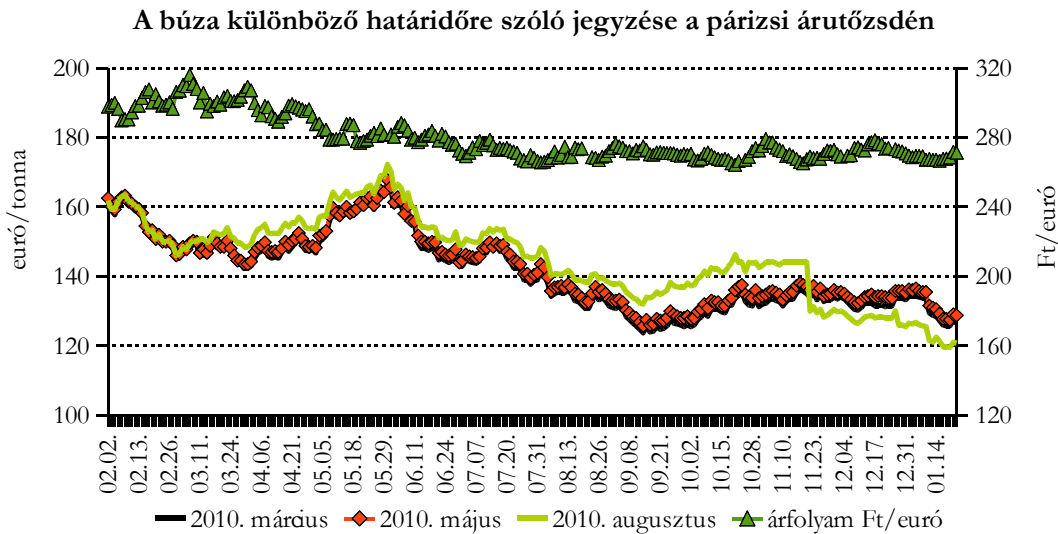
8. ábra

A kukorica különböző határidőre szóló jegyzése a chicagói árutőzsdén

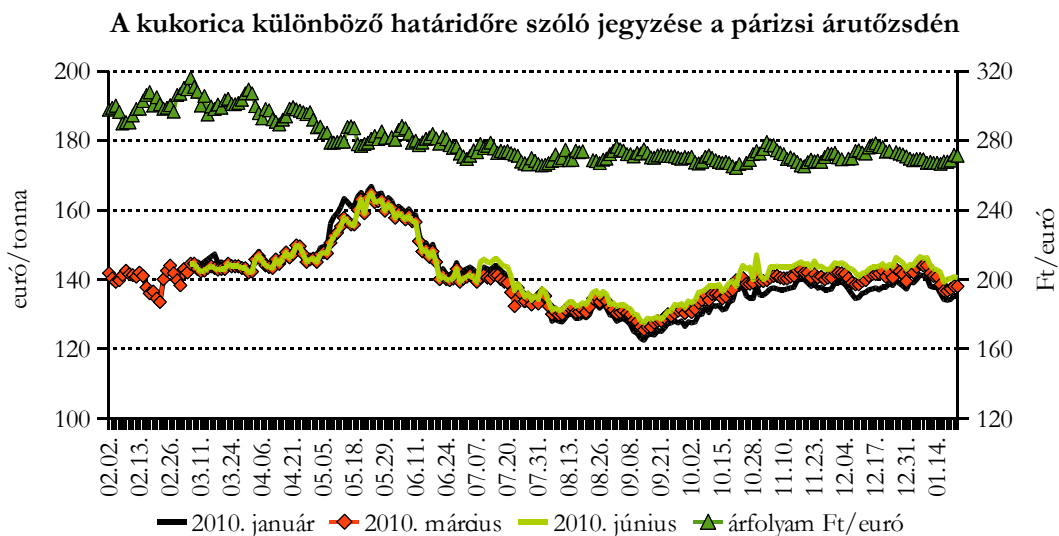
Forrás: HGCA – The Home Grown Cereals Authority, MNB

9. ábra

Forrás: HGCA – The Home Grown Cereals Authority, MNB

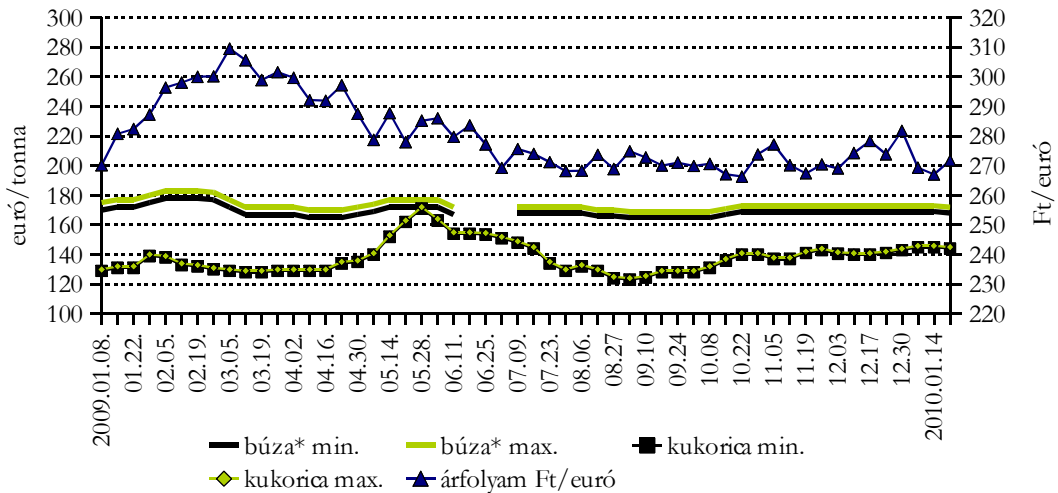
10. ábra

Forrás: HGCA – The Home Grown Cereals Authority, MNB

11. ábra

A búza* és a kukorica jegyzése a bolognai árutőzsdén

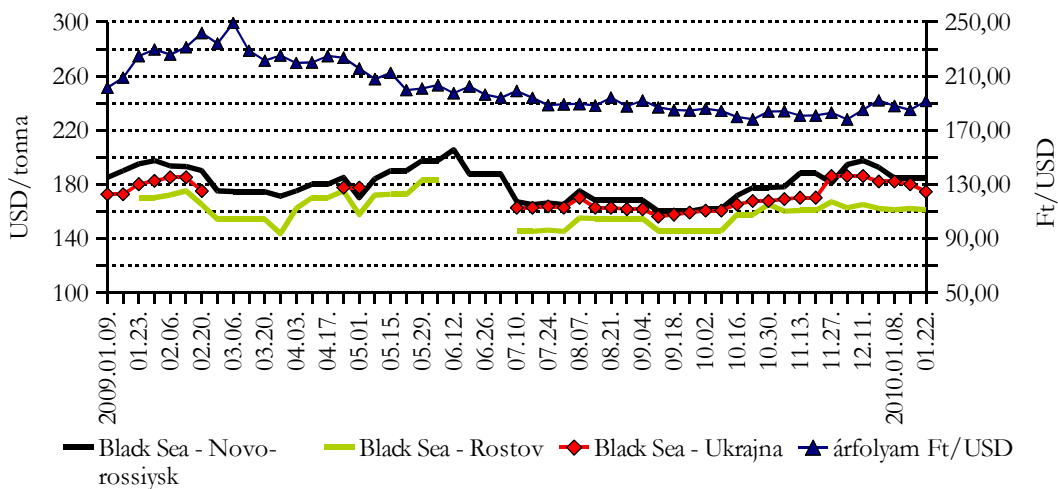

* Speciale di Forza: legjobb minőségű lágybúza (80 kg/hl, fehérje 13,5%)

Forrás: AGER Borsa Merci Bologna, MNB

12. ábra

A malmi búza orosz és ukrán kikötői ára (FOB)

FOB: Free on Board – költségmentesen a hajó fedélzetére rakva.

Forrás: HGCA – The Home Grown Cereals Authority, MNB

3. táblázat

A gabona alapú termékek feldolgozói értékesítési ára

Gabona alapú termékek	Mértékegység	Országos				
		2009. 3. hét	2010. 2. hét	2010. 3. hét	2010. 3. hét / 2009. 3. hét [%]	2010. 3. hét / 2010. 2. hét [%]
Finomliszt BL 55	tonna	1440,09	1374,04	1613,52	112,04	117,43
ömlesztett	Ft/kg	66,06	54,03	54,02	81,77	99,98
Finomliszt BL 55	tonna	1762,93	1192,08	1711,08	97,06	143,54
zsákos	Ft/kg	68,24	55	55,34	81,1	100,62
Finomliszt BL 55	tonna	843,08	314,63	596,46	70,75	189,57
zacskós	Ft/kg	76,34	68,26	60,32	79,02	88,37
Rétesliszt BFF 55	tonna	58,67	38	49,12	83,72	129,26
ömlesztett	Ft/kg	74,99	66,43	65,61	87,49	98,76
Rétesliszt BFF 55	tonna	33,35	26,6	38,13	114,33	143,35
zsákos	Ft/kg	78,68	66,65	66,52	84,55	99,8
Rétesliszt BFF 55	tonna	68,58	69,16	74,81	109,08	108,16
zacskós	Ft/kg	88	76,35	67,35	76,54	88,22
Fehér kenyérliszt BL 80	tonna	1131,42	957,14	1071,5	94,7	111,95
ömlesztett	Ft/kg	64,96	52,49	51,52	79,3	98,15
Fehér kenyérliszt BL 80	tonna	1048,1	844,65	1014,5	96,79	120,11
zsákos	Ft/kg	66,69	53,88	54,22	81,29	100,62
Tésztaipari liszt TL 50	tonna	545,22	533,63	629,96	115,54	118,05
ömlesztett	Ft/kg	68,8	57,25	56,17	81,65	98,12
Tésztaipari liszt TL 50	tonna	118,1	60,65	118	99,92	194,56
zsákos	Ft/kg	73,64	61,04	67,39	91,52	110,4
Étkezési búzadara AD	tonna	68,48	41,44	57,26	83,62	138,17
zacskós	Ft/kg	87,14	76,49	75,9	87,1	99,22

Forrás: AKI PÁIR

4. táblázat

A megfigyelt gabona alapú termékek fogyasztói ára

Termék	2009. január	2009. december	2010. január*
Finomliszt BL 55	147	159	157
Fehér kenyér	239	208	231
Félbarna kenyér	213	209	233
Étkezési búzadara AD	187	181	181

* 2010. január 26-ig

Forrás: AKI PÁIR

Külpiaci információk

Határidős piacok (2010. január 22.)

5. táblázat

Búza

MATIF, Párizs			CBOT, Chicago (őszi lágú búza)*			Kansas (őszi kemény búza)**		
Szállítási határidő	euró/ tonna	Ft/tonna	Szállítási határidő	USD/ tonna	Ft/tonna	Szállítási határidő	USD/ tonna	Ft/tonna
2010. március	126,50	34 297	2010. március	183,15	35 073	2010. március	184,43	35 318
2010. május	128,75	34 907	2010. május	188,20	36 040	2010. május	188,84	36 163
2010. augusztus	120,75	32 738	2010. július	192,52	36 868	2010. július	193,16	36 990
2010. november	136,00	36 872	2010. szeptember	198,12	37 940	2010. szeptember	197,20	37 764
2011. január	138,25	37 482	2010. december	207,58	39 752	2010. december	203,72	39 012
2011. március	140,00	37 957	2011. március	216,31	41 423	2011. március	209,51	40 121

Minneapolis (tavaszi kemény búza)***			LIFFE****		
Szállítási határidő	USD/ tonna	Ft/tonna	Szállítási határidő	GBP/ tonna	Ft/tonna
2010. március	188,29	36 058	2010. január	100,60	31 249
2010. május	192,52	36 868	2010. március	100,85	31 327
2010. július	196,93	37 712	2010. május	103,65	32 197
2010. szeptember	201,06	38 503	2010. július	106,75	33 160
2010. december	207,58	39 752	2010. november	106,00	32 927
2011. március	213,64	40 912	2011. január	109,00	33 859

* SRW – Soft Red Winter.

** HRW – Hard Red Winter.*** DNS – Dark Northern Spring.

**** Étkezési és takarmánybúza.

MATIF – Marché A Terme d' Instruments Financiers

CBOT/CME – Chicago Board of TradeLIFFE – London International Financial Futures and Options Exchange

Forrás: HGCA – The Home Grown Cereals Authority

6. táblázat

Kukorica

MATIF, Párizs			CBOT, Chicago		
Szállítási határidő	euró/tonna	Ft/tonna	Szállítási határidő	USD/tonna	Ft/tonna
2010. március	135,25	36 669	2010. március	143,60	27 499
2010. június	138,00	37 415	2010. május	147,83	28 309
2010. augusztus	140,50	38 092	2010. július	151,77	29 064
2010. november	139,75	37 889	2010. szeptember	154,23	29 535
2011. január	142,00	38 499	2010. december	156,40	29 951
2011. március	141,50	38 363	2011. március	160,43	30 722

MATIF – Marché A Terme d' Instruments Financiers

CBOT/CME – Chicago Board of Trade

Forrás: HGCA – The Home Grown Cereals Authority

7. táblázat

Repce

MATIF, Párizs		
Szállítási határidő	euró/tonna	Ft/tonna
2010. február	282,25	76 524
2010. május	284,25	77 066
2010. augusztus	284,00	76 998
2010. november	288,00	78 083
2011. február	291,25	78 964
2011. május	275,00	74 558

MATIF – Marché A Terme d' Instruments Financiers

Forrás: HGCA – The Home Grown Cereals Authority

8. táblázat

Az étkezési búza és a takarmánykukorica határidős kikötői ára

	2009. 3. hét		2010. 3. hét		Szállítási hónap
	euró/tonna	Ft/tonna	euró/tonna	Ft/tonna	
Étkezési búza					
Franciaország					
Rouen	139	39 104	116	31 457	január
La Pallice	143	40 216	117	31 853	február
Creil*	-	-	-	-	-
Németország					
Hamburg	147	41 278	128	34 783	január
Würzburg	123	34 398	114	30 842	január
Köln	130	-	127	34 511	január
Drezda	-	-	-	-	-
Dánia					
Koppenhága	-	-	-	-	-
Olaszország					
Milánó	-	-	-	-	-
Bologna	-	-	-	-	-
Belgium					
Brüsszel	141	39 593	125	33 968	január
Spanyolország					
Barcelona**	136	38 189	-	-	január
Ausztria					
Bécs	143	40 014	-	-	január
Finnország					
Nokia	-	-	-	-	-
Takarmánykukorica					
Franciaország					
Creil*	-	-	127	34 424	március
Bordeaux/Bayonne	-	-	128	34 696	március
La Pallice	-	-	129	34 968	március
Németország					
Hamburg	132	37 066	151	41 033	január
Olaszország					
Bologna	-	-	-	-	-
Spanyolország					
Barcelona**	140	39 312	-	-	január

* FOB: Free on Board – költségmentesen a hajó fedélzetére rakva.

** Import búzaár.

Forrás: HGCA – The Home Grown Cereals Authority

A takarmánybúza és a takarmányárpa határidős kikötői ára

	2010. 3. hét		Szállítási hónap
	euró/tonna	Ft/tonna	
Takarmányárpa			
Anglia			
Kelet-Anglia	96	26 049	január
Franciaország			
Rouen	98	26 565	január
La Pallice	-	-	-
Creil*	94	25 457	március
Németország			
Hamburg	105	28 533	január
Hannover	103	27 989	január
München	102	27 717	január
Drezda	-	-	-
Dánia			
Koppenhága	-	-	-
Olaszország			
Bologna	-	-	-
Belgium			
Brüsszel	108	29 348	január
Spanyolország			
Barcelona	-	-	-
Ausztria			
Bécs	-	-	-
Finnország			
Raisio	-	-	-
Takarmánybúza			
Franciaország			
Creil*	111	30 076	március
Németország			
Hamburg	125	33 968	január
Hollandia			
Rotterdam*	127	34 421	január
Belgium			
Brüsszel	123	33 424	január

* FOB: Free on Board – költségmentesen a hajó fedélzetére rakva.

Forrás: HGCA – The Home Grown Cereals Authority

10. táblázat

Nemzetközi gabonajegyzékek

	2010. 01. 15.		2010. 01. 22.		Szállítási hónap	Kikötő
	USD/tonna	Ft/tonna	USD/tonna	Ft/tonna		
BÚZA						
keménybúza						
(1) Kanada CWRS 13,5%	-	-	283,17	54 227,06	február	FOB St. Lawrence
(2) Ausztrália APH 14 %	-	-	-	-	-	FOB Eastern States
(3) US No. 2 DNS 14%	-	-	-	-	-	FOB Portland
(4) US No. 2 HRW	-	-	210,90	40 387,35	február	FOB US Gulf
(5) Ausztrália ASW	-	-	-	-	-	FOB Eastern States
(6) EU, Francia. alapminőség	-	-	174,00	33 321,00	február	FOB Rouen
lágybúza						
(7) US No. 2 SRW	201,00	37 176,96	196,70	37 668,05	március	FOB US Gulf
(8) Ukrajna lágybúza	180,00	33 292,80	174,50	33 416,75	január	FOB Black Sea
DURUMBÚZA						
(9) Kanada CWAD 1	227,10	42 004,42	225,30	43 144,95	január	FOB St. Lawrence
(10) Kanada CWAD 2	223,30	41 301,57	221,60	42 436,40	január	FOB St. Lawrence
KUKORICA						
(11) US No. 3 YC	-	-	169,60	32 478,40	március	FOB US Gulf
Argentína	180,70	33 422,27	174,00	33 321,00	február	FOB Up River
ÁRPA						
(12) EU, Francia., takarmány	153,20	28 335,87	148,60	28 456,90	január	FOB Rouen
Oroszország, takarmány	145,00	26 819,20	145,00	27 767,50	január	FOB Black Sea
(13) US PNW	-	-	-	-	-	FOB PNW

- (1) CWRS – Canada Western Red Spring: 13,5%-os fehérjetartalom, keménybúza
(2) Ausztrália APH – Australian Prime Hard: 14%-os fehérjetartalom, keménybúza
(3) US No. 2 DNS – USA Dark Northern Spring: 14%-os fehérjetartalom, keménybúza
(4) US No. 2 HRW – USA Hard Red Winter: 13,5%-os fehérjetartalom, keménybúza
(5) ASW – Australian Standard White: standardbúza
(6) EU, Francia. alapminőség: a világszerte elfogadott EU támogatások nélküli franciaországi ár
(7) US No. 2 SRW – USA Soft Red Winter: 10,3%-os fehérjetartalom, lágybúza
(8) Ukrajna lágybúza: 12%-os fehérjetartalom, lágybúza
(9) Kanada CWAD 1 – Canada Western Amber Durum 1: kemény
(10) Kanada CWAD 2 – Canada Western Amber Durum 2: kemény
(11) US YC 3 – USA No. 3 Yellow Corn
(12) EU, Francia., takarmányárpa: a világszerte elfogadott EU támogatások nélküli franciaországi ár
(13) US PNW – USA Pacific Northwest

FOB: Free on Board – költségmentesen a hajó fedélzetére rakva.

Forrás: HGCA – The Home Grown Cereals Authority

OLAJNÖVÉNY-PIACI JELENTÉS

- A chicagói árutőzsdén a szójabab és származékai téli és tavaszi határidőkre szóló jegyzései 2010. január elejétől folyamatosan csökkent.
- A párizsi árutőzsdén a repcemag legközelebbi határidőre szóló jegyzései az újév első két hetében süllyedtek, majd január közepétől enyhén emelkedtek.
- A napraforgóolaj fogyasztói ára 2009 decemberében 350 Ft/liter volt, visszaesett a 2007. év végi szintre.
- Az MgSzH adatai szerint 2009 őszén 290 265 ezer hektáron vetettek repcemagot, a vetésterület 10%-kal nőtt.

Világpiaci helyzet

A *chicagói árutőzsdén* a szójabab és származékai legközelebbi határidőkre szóló jegyzései 2010 első három hetében folyamatosan csökkentek (1-3. ábra). Ezt elsősorban az okozta, hogy a szójabab globális termése a 2009/2010. gazdasági évben bőségesebb lesz, mint egy évvel korábban, és viszonylag nagyok az átmenő készletek is.

Az USDA adatai szerint a *szójabab globális kibocsátása* a 2009/2010. gazdasági évben (szeptember-augusztus) 253,4 millió tonna körül várható. Az Egyesült Államokban 91,5 millió tonna (korábbi becslés: 90,3 millió tonna), Brazíliában 65 millió tonna (korábbi becslés: 63 millió tonna), míg Argentínában 53 millió tonna termésre számítanak. A világ szójabab felhasználása eléri majd a 234,8 millió tonnát, az export 80,6 millió tonna körül alakul, a zárókészlet pedig 59,8 millió tonna lesz.

Az Informa Economics várakozása szerint a *világ repcemag kibocsátása* a folyó gazdasági évben (június-május) eléri a 60,6 millió tonnát. Ez annak köszönhető, hogy a növény vetésterülete 4%-kal, 32,1 millió hektárra nő. Az EU és Ukrajna vetésterülete nem változik, az előzőé 6,5, míg az utóbbié 1,5 millió hektár körül alakul. Kanada vetésterülete 400 ezer hektárral, 6,5 millió hektárra bővül.

Az Oil World jelentése szerint *Indonézia* a 2008/2009. gazdasági évben (október-szeptember) 16,1 millió tonna pálmaolajat exportált, ez 14%-kal haladta meg az előző évi kivitelt. A legfontosabb célországok India (5,4 millió tonna), az EU (3,1 millió tonna) és Kína 2,6 millió tonna voltak. A pálmamagolaj exportja 13%-kal 1,6 millió tonnára nőtt. A Maláj Pálmaolaj Szövetség adatai szerint *Malajzia* 2009-ben 15,9 millió tonna pálmaolajat exportált, 3%-kal többet, mint egy évvel korábban.

Európai kitekintés

Az Oil World tájékoztatása szerint a 2009/2010. gazdasági évben (július-június) az **Unió** 21,3 millió tonna repcemagot termelt, és 2,4 millió tonnát importál, amelyből 1,4 millió tonna Ukrajnából, 420 ezer tonna pedig Ausztráliából származik. Várhatóan 22,6 millió tonna repcemagot dolgoznak fel, a zárókészlet 1,4 millió tonna körül alakul.

Ukrajna a folyó gazdasági év első félévében 1,56 millió tonna repcemagot exportált, 35%-kal kevesebbet, mint egy évvel korábban (2,4 millió tonna). Az ukrán Mezőgazdasági Minisztérium szerint az őszi káposztarepce állománya 2010. január közepén viszonylag jól fejlődött, 38,9%-a jó állapotú, 40%-a közepes és 21,1%-a gyenge minősítést kapott.

Hazai körkép

A KSH adatai szerint Magyarországon a repcemag betakarított mennyisége 575 ezer tonna volt 2009-ben, ez közel 20%-kal maradt el a 2008. évi 700 ezer tonna körüli rekordterméstől. Az elmúlt évben 1,25 millió tonna napraforgómagot takarítottak be, 15%-kal kevesebbet, mint 2008-ban. A szójabab kibocsátása 72 ezer tonna körül alakult, nem változott számottevően az előző évhez viszonyítva.

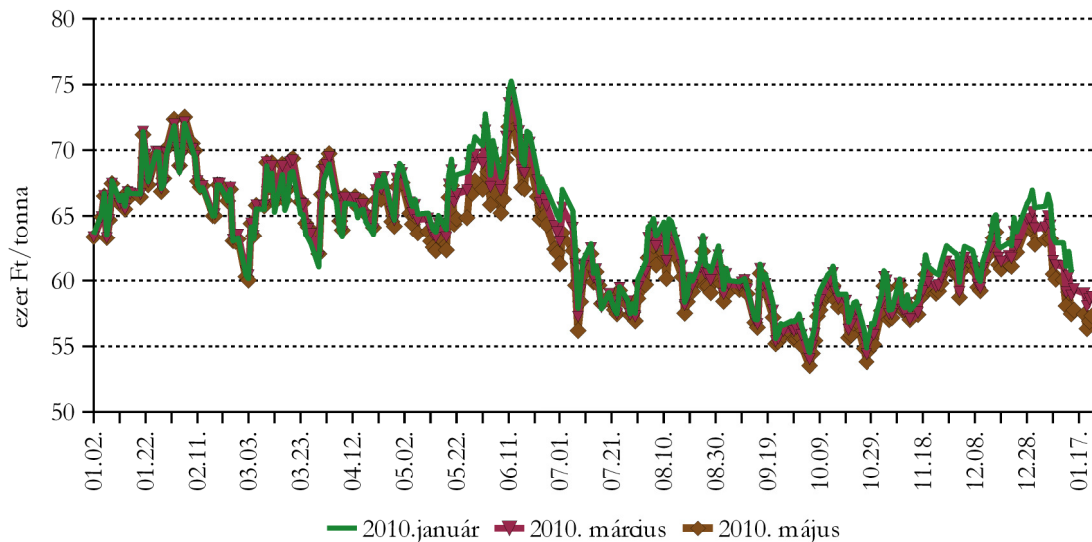
A napraforgómag termelői ára a 3. hetén 64 ezer Ft/t körül alakult, az elmúlt év végi árakhoz képest nem változott lényegesen. A repcemag ára az elmúlt másfél hónapban folyamatosan emelkedett, január második felében meghaladta a 72 ezer Ft/t értéket.

A BÉT-en a napraforgómag tonnánkénti elszámoló ára márciusi lejáratra január elején még 70 ezer forint volt, majd a hónap második felében 76 ezer forintra emelkedett.

Az olajos magvak és termékeinek jegyzése néhány kiemelt árutőzsdén

1. ábra

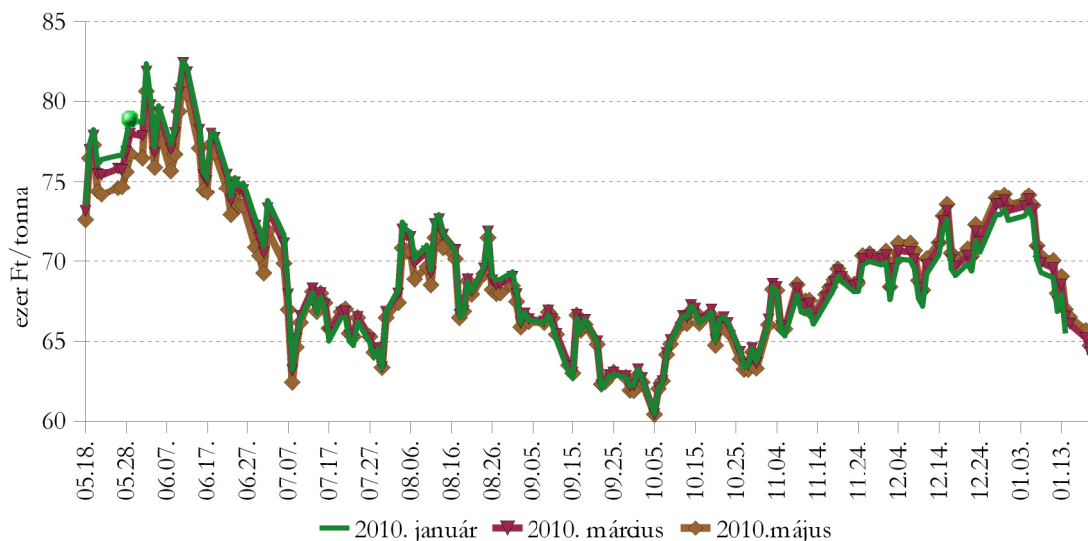
A szójabab különböző határidőre szóló jegyzése a chicagói árutőzsdén

Forrás: CME/CBOT – Chicago Board of Trade

2. ábra

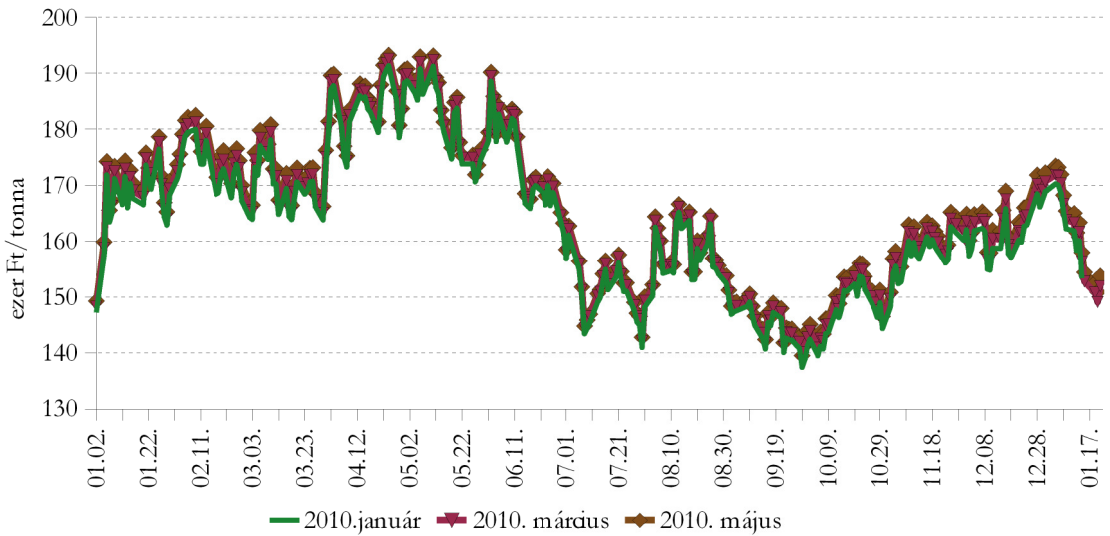
A szójaliszt különböző határidőre szóló jegyzése a chicagói árutőzsdén

Forrás: CME/CBOT – Chicago Board of Trade

3. ábra

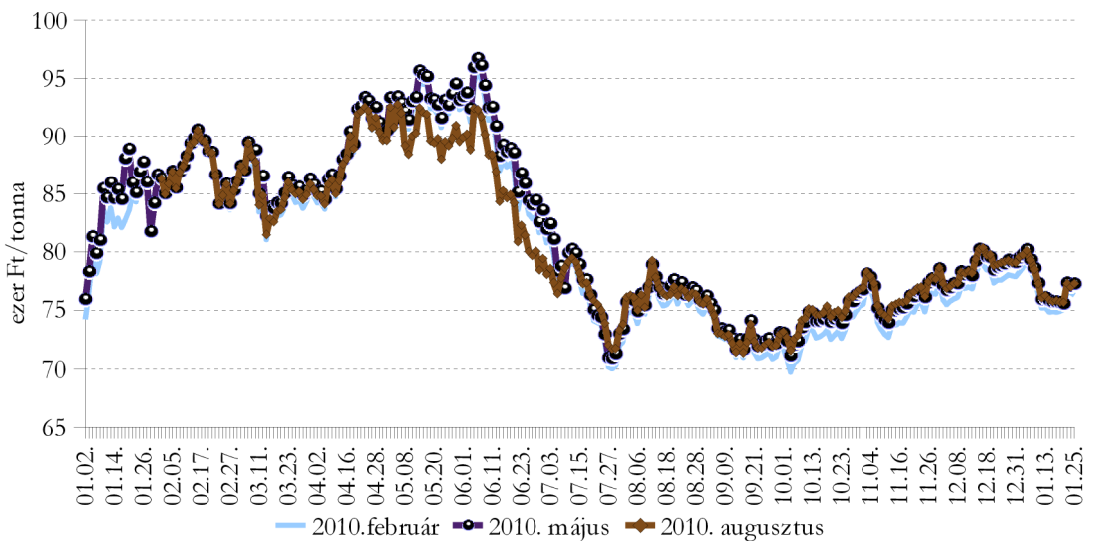
A szójaolaj különböző határidőre szóló jegyzése a chicagói árutőzsdén

Forrás: CME/CBOT – Chicago Board of Trade

4. ábra

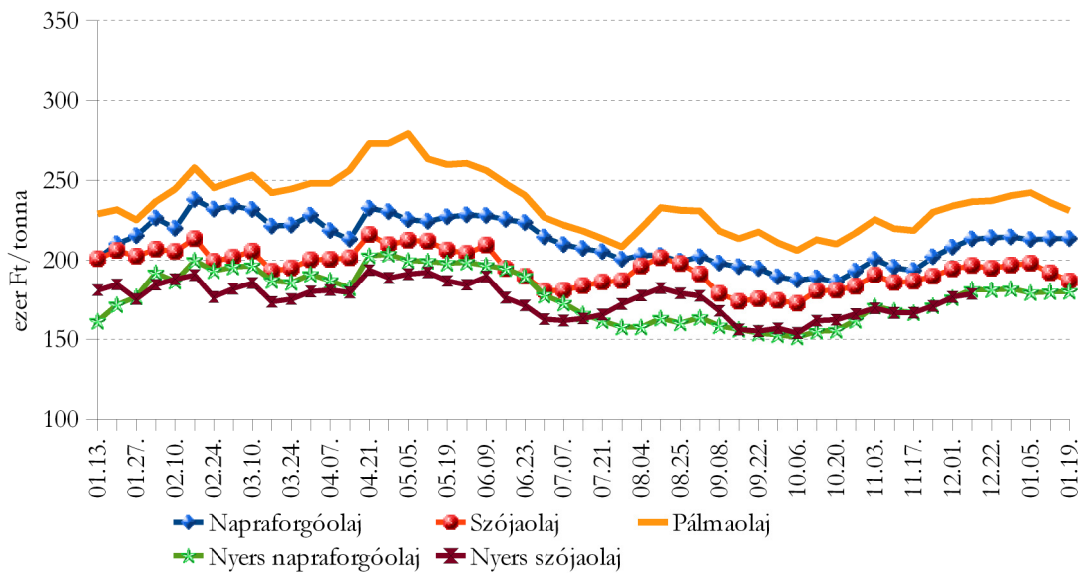
A repce különböző határidőre szóló jegyzése a párizsi árutőzsdén

Forrás: MATIF

5. ábra

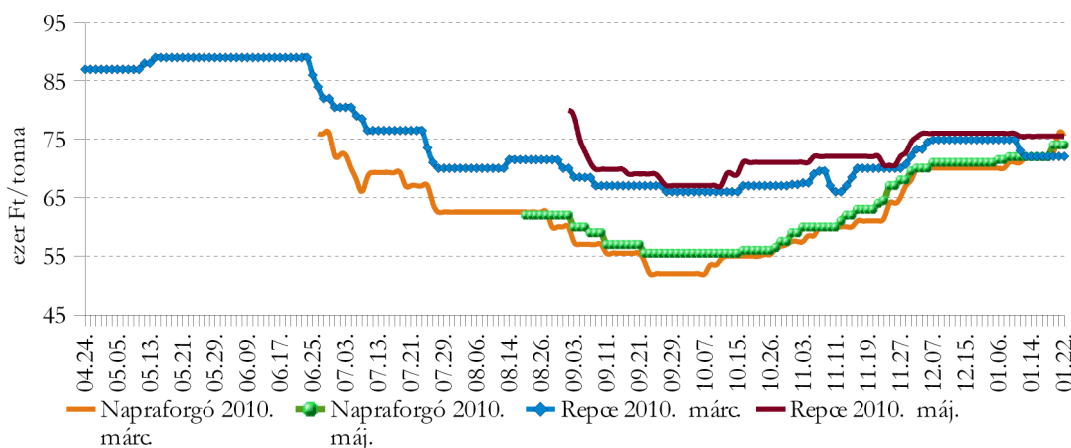
A növényi olajok jegyzése a milánói árutőzsdén

Forrás: Borsa di Milano

6. ábra

A napraforgó- és repcemag különböző határidőre szóló jegyzése a Budapesti Értéktőzsdén

Forrás: BÉT

1. táblázat

**A fontosabb hazai olajos magvak termelői-, a belőlük készült termékek feldolgozó
értékesítési átlagára**

Megnevezés	Mérték- egység	2009. január	2009. december	2010. január*	2010.január/ 2009. január(%)	2010. január/ 2009. december (%)
Ipari napra- forgómag	tonna	34 461	91 294	10 694	31,0	11,7
	Ft/tonna	63 639	59 284	67 600	106,2	114,0
Repcemag	tonna	19 163	21 232	14 219	74,2	67,0
	Ft/tonna	96 178	69 763	71 222	74,1	102,1
Nyers napra- forgóolaj	tonna	135	-	-	-	-
	Ft/tonna	283 772	-	-	-	-
Napraforgó- dara	tonna	19 553	18 761	10 168	52,0	54,2
	Ft/tonna	37 915	26 070	29 966	79,0	114,9
Nyers repcelőaj	tonna	2 976	4 527	-	-	-
	Ft/tonna	180 297	172 964	-	-	-
Repcedara	tonna	10 414	8 348	7 967	76,5	95,4
	Ft/tonna	25 697	31 283	31 393	122,2	100,4

* Előzetes adatok.

Forrás: AKI PÁIR

2. táblázat

A nyers növényolajok ára és jegyzése

Termék	Időpont	EU	Francia- ország	Olaszország	Egyesült Államok	Magyar- ország
		Ártípus (Ft/tonna)				
		(FOB)	Heti tőzsdei átlagár	Heti tőzsdei átlagár	Heti tőzsdei átlagár	Heti értékesítési ár
Napraforgóolaj	2010-01-12	-	-	179 940	-	-
	2010-01-19	174 895	-	180 070	-	-
	2010-01-26	184 243	-	181 147	-	-
Repcelőaj	2010-01-12	-	279 610	-	-	-
	2010-01-19	-	281 148	-	-	-
	2010-01-26	-	287 101	-	-	-
Szójaolaj	2010-01-12	-	-	174 590	158 281	-
	2010-01-19	-	-	169 360	152 779	-
	2010-01-26	-	-	170 210	157 216	-

Forrás: AKI PÁIR, BM, CBOT, MATIF, Oil World

3. táblázat

Európai olajnövény- és dara árak és jegyzések

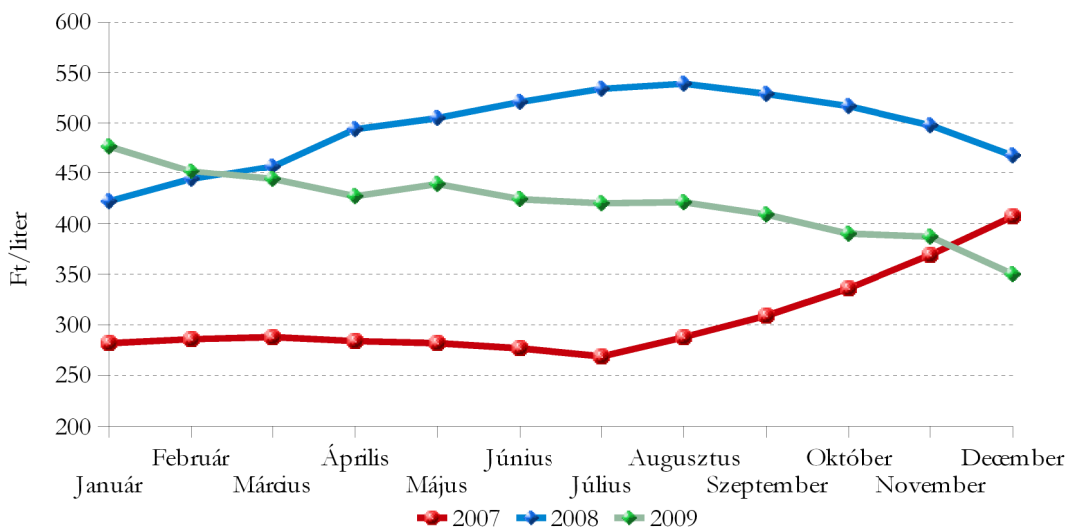
Termék	Időpont	Franciaország	Németország	Ausztria	Magyarország
		Ártípus (Ft/tonna)			
		Heti tőzsdei átlagár	Hamburg (CIF)**	Heti tőzsdei átlagár	Heti termelői és értékesítési ár *
Napraforgómag	2010-01-12	-	-	60 872	67 494
	2010-01-19	-	-	62 254	63 948
	2010-01-26	-	-	63 542	-
Napraforgódara	2010-01-12	-	-	39 466	30 667
	2010-01-19	-	-	39 494	30 253
	2010-01-26	-	-	40 330	-
Repccemag	2010-01-12	75 187	-	60 872	70 747
	2010-01-19	74 905	74 008	60 915	72 166
	2010-01-26	76 423	77 033	62 205	-
Repcedara	2010-01-12	-	-	39 466	31 268
	2010-01-19	-	-	40 833	31 678
	2010-01-26	-	-	41 698	-

* A termelői ár a mag, az értékesítési ár a dara esetén értendő. / ** CIF – Cost, Insurance and Freight – az ár tartalmazza a költséget, a biztosítást és a fuvardíjat

Forrás: AKI PÁIR, BLPW, MATIF, Oil World

7. ábra

A napraforgóolaj fogyasztói ára

Forrás: KSH

Agrárgazdasági Kutató Intézet

Piaci Árinformációs Rendszer

<https://pair.aki.gov.hu>